

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 409/2016-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], právne zastúpenej advokátkou JUDr. Ing. Lindou Kovandovou, LL. M., Ulica Janka Kráľa 1, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9 Co 445/2015, 9 Co 446/2015 z 29. októbra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. februára 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]

(ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 445/2015, 9 Co 446/2015 z 29. októbra 2015.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 265/09 konal Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) o žalobe sťažovateľky, ktorou sa proti žalovanému – [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“) domáhala náhrady škody, ktorá jej bola spôsobená pri dopravnej nehode, ku ktorej došlo 29. decembra 2007, ktorej príčinou mala byť nedostatočne upravená cestná komunikácia, na úpravu ktorej bol povinný žalovaný. Okresný súd najprv rozsudkom č. k. 25 C 265/09-191 z 30. marca 2011 žalobe sťažovateľky v plnom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal na úhradu škody sťažovateľke dôvodiac tým, že žalovaný porušil svoju povinnosť podľa § 9 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov v spojení s § 12 ods. 2 vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon), avšak v dôsledku odvolania žalovaného krajský súd uznesením sp. zn. 9 Co 297/2011 z 27. októbra 2011 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a opätovné rozhodnutie.

3. Po vrátení veci okresnému súdu ten vo veci opätovne rozhodol rozsudkom č. k. 25 C 265/09-397 zo 17. júla 2012, ktorým žalobu sťažovateľky zamietol dôvodiac tým, že sťažovateľka neunesla dôkazné bremeno, „... že na mieste dopravnej nehody boli závady v zjazdnosti komunikácie, ktoré boli príčinou dopravnej nehody (ojedinelé miesta s poľadovicou), ktoré závady bol povinný odstrániť odporca spôsobom uvedeným v zákone...“, súčasne však okresný súd uviedol, že pokiaľ by aj pripustil, „... že na mieste dopravnej nehody boli závady v zjazdnosti, ako ojedinelé miesta s poľadovicou vzniknuté opísaným spôsobom má súd za to, že vzhľadom na spôsob vzniku tohto javu - nasýtenie vodných pár, ktoré zamrzli na konkrétnom mieste vozovky, na mieste, kde sa tento jav

nevyskytuje má súd za to, že ani pri vynaložení všetkého úsilia zo strany odporcu (ktorý si povinnosti správcu cesty plnil), nebolo v medziach možností odporcu tieto závady vzniknuté nepredvídateľným javom odstrániť, ani na ne predpísaným spôsobom upozorniť“.

4. O odvolaní sťažovateľky proti označenému rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd napádaným rozsudkom sp. zn. 9 Co 445/2015, sp. zn. 9 Co 446/2015 z 29. októbra 2015, ktorým rozsudok okresného súdu č. k. 25 C 265/09-397 zo 17. júla 2012 v spojení s doplňujúcim rozsudkom č. k. 25 C 265/09-680 z 25. marca 2015 (týkajúci sa rozhodnutia o trovách konania, pozn.) potvrdil.

5. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva a práva na spravodlivý súdny proces z dôvodu arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu, pretože podľa sťažovateľky krajský súd absolútne v rozpore s dokazovaním uzavrel, že sťažovateľka neunesla dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania, že v čase dopravnej nehody bola na kritickom mieste dopravnej nehody na ceste poľadovica, resp. ojedinelé miesta s poľadovicou (tzv. šedý mráz), aj napriek tomu, že o tejto skutočnosti vypovedali svedkovia, ktorí tvrdili, že v čase nehody sa na tomto mieste na ceste šmykalo, že krátko pred nehodou sťažovateľky aj iné vozidlo dostalo na tomto mieste šmyk a skončilo v poraste mimo cesty, že išlo o problémový úsek cesty s nehodovosťou, čo malo vyplynúť aj z listu „... *správy ciest ŽSK č. 18/2012/387, zo dňa 30.4.2012...*“ a tiež aj z výpovede zamestnanca žalovaného, ako aj napriek videozáznamu predloženého sťažovateľkou, „... *z ktorého bolo zrejmé, že na mieste nehody skončili aj iné motorové vozidlá mimo vozovky...*“, a aj napriek záznamu policajta z miesta nehody, z ktorého malo vyplynúť, že sťažovateľka nehodu nezavinila, že prispôsobila jazdu stavu vozovky, na ktorej bola námraza a ktorá nebola posypaná. Okrem toho krajský súd podľa sťažovateľky bez akéhokoľvek zdôvodnenia mal konštatovať, že aj keby pripustil, že v čase nehody bola na dotknutom mieste cesty poľadovica, žalovaný jej žiadnym spôsobom nemohol zabrániť ani kritické miesto cesty označiť, a teda žalovaného bez akéhokoľvek ďalšieho zdôvodnenia a dokazovania zbavil viny v zmysle § 9a ods. 2 cestného zákona.

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky, [REDAKOVANÉ], na spravodlivý súdny proces garantované čl. 46 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v z. n. p., ako aj článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/445/2015-696, 9Co/446/2015, zo dňa 29.10.2015, porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/445/2015-696, 9Co/446/2015, zo dňa 29.10.2015. sa v celom rozsahu zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľke, [REDAKOVANÉ], trovy právneho zastúpenia v sume 303,16 EUR (slovom: tristotri eur a šesťnásť eurocentov), na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Ing. Lindy Kovandovej. LL.M. do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu SR.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Sťažovateľka v sťažnosti tiež uviedla, že „... vo veci podala dovolanie na Najvyšší súd SR, avšak je pravdepodobné, že toto bude dovolacím súdom odmietnuté ako neprípustné, keďže nejde o rozhodnutie, proti ktorému by bolo možné dovolanie podať v zmysle § 237 a § 238 O.s.p. v z. n. p.. Z opatrnosti, aby nedošlo k zmeškaniu lehoty na podanie ústavnej sťažnosti, navrhovateľka túto sťažnosť podáva“.

10. Podľa zistenia ústavného súdu v súčasnej dobe v súvislosti so sťažovateľkou podaným dovolaním okresný súd vykonáva vo veci procesné úkony súvisiace s jeho predložením dovolaciemu súdu.

11. Ústavný súd konštatuje, že podľa svojej doterajšej judikatúry dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok v zmysle ustanovení § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku považuje za účinný právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd v občianskoprávnom konaní (napr. I. ÚS 1/00, II. ÚS 31/00, I. ÚS 209/05), preto ho nemožno nahradiť rozhodnutím ústavného súdu o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

12. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu v tomto procesnom štádiu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľkou využitý, ako predčasné (m. m. IV. ÚS 228/2010, IV. ÚS 311/2010).

13. V tejto súvislosti už ústavný súd judikoval (napr. I. ÚS 239/09, II. ÚS 492/2010, IV. ÚS 49/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy po rozhodnutí o dovolaní bude v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (krajského súdu). Nie je dôvodné, aby sťažovateľka v prípade, ak podala dovolanie, zároveň podala aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré

predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu (t. j. proti rozhodnutiu krajského súdu) odmietnuť pre jej oneskorenosť (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Českej republike, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54). Inými slovami, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) sa považuje ústavná sťažnosť za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní, pričom lehota na podanie sťažnosti proti dovolaním napadnutému druhostupňovému rozhodnutiu (t. j. proti rozhodnutiu krajského súdu) sa považuje za zachovanú (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 358/09).

14. Ak by sa ústavný súd vecne zaoberal sťažnosťou sťažovateľky pred rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o podanom dovolaní, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov. V prípade, ak by ústavný súd čakal na rozhodnutie dovolacieho súdu, mohlo by to viesť k neúmernému predĺženiu konania o sťažnosti.

15. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu ju odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

16. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napádaného rozhodnutia krajského súdu, ako aj rozhodnutie o priznaní sťažovateľke úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia jej práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tých častiach sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2016